

Koza, kózka i wilk

ADAM MICKIEWICZ

Koza, kózka i wilk

Z Lafontaine'a

Sąsiadka koza, ta co to rozwódka,
Z rodu Ostrożanka, a tak rześka czołem,
Że umie łeb za łeb rozmówić się z wołem,
I nie da lada wilku¹ brać się do podbródka,
Wczoraj w las idąc zbierać na domu potrzebę
Rokitę czy lupią skórkę,
Na gospodarstwie zostawiła córkę,
Której jest na imię Bebe.
A że młodym osobom pod niebytność matki
Rozliczne grożą przypadki,
Nakazuje dziecku srogo:
«Nie ruszać mi za próg nogą
I nie przyjmować nikogo, nikogo.
Jest tu wilk w okolicy; mam go w podejrzeniu,
Że zamyśla o czem brzydkim²;
Pilnujże drzwi, aż wrócę i dam znak kopytkiem,
Wołając cię po imieniu:
Bebe! Lepiej że zgrzeszym ostrożności zbytkiem,
Niż gdyby miało kiedy być przysłowiem trzodzie:
Mądra koza po szkodzie».

Matka, Córka,
Niebezpieczeństwo

O wilku mówiono w izbie,
A wilk tuż siedział na przyzbie³;
Podsłuchał. Matka z domu, a on wnet do córki:
Stuk i puk we drzwi komórki.
Wilki zwykle wyciem łaje albo grozi;
Lecz gdy prosić ma potrzebę,
Nieźle udaje śpiew kozi;
Więc jako mógł najkoziej odezwał się: «Bebe!
Otwórz!». A kózka na to: «Przepraszam, nie można,
Mamy nie masz⁴, jestem sama».
On znów: «Bebe, otwórz, to ja, mama».
Na to znów kózka ostrożna:
«Głos wprawdzie matczyn⁵; ale czyś ty matka
Jak mogę wiedzieć, gdy zamknięta klatka?
Podejźże⁶ tu i przez to pod progiem korytka

¹wilku — dziś popr. forma C. lp: wilkowi. [przypis edytorski]

²czem brzydkim — daw. forma Msc.lp r.n.; dziś popr.: czymś brzydkim. [przypis edytorski]

³przyzba — wał ziemny przy podmurówce, często z miejscem do siedzenia, np. ławeczką, przy daw. chacie wiejskiej. [przypis edytorski]

⁴nie masz (tu daw.) — nie ma. [przypis edytorski]

⁵matczyn — matczyny, należący do matki. [przypis edytorski]

⁶podejźże — konstrukcja z partykulą wzmacniającą -że. [przypis edytorski]

Pokaż mi na znak kopytko». Wilk odszedł, klnąc Bebe i mać jej z ruska brzydtko.

Ta bajka jest po całym świecie znana z treści;
Lecz żeby ją dać poznać polskiej płci niewieściej,
Udawajmy, że wzięta z francuskiej powieści⁷.

Obyczaje

⁷*Udawajmy, że wzięta z francuskiej powieści* — pod koniec XVIII i w XIX w. powieści francuskie stanowiły ulubioną lekturę kobiet z wyższych sfer w Europie. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mickiewicz-bajki-koza-kozka-i-wilk>

Tekst opracowany na podstawie: Poezye Adama Mickiewicza wydane w setną rocznicę urodzin wieszca 1798-1898, Tom II, Nakładem Wydawnictwa Dzieł Ludowych Karola Miarki, Mikołów [b.d.]

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z książki udostępnionej przez Aleksandrę Sekułę.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Dorota Kowalska, Dziubi.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).